

اهمیت برنامه‌های رشد در مدارس خارج از کشور

علی رسولزاده*

ایران ویژگی‌هایی وجود دارد که یقیناً با آنچه در مدارس داخل کشور می‌گذرد متفاوت است. برای مثال مختلط بودن این مدارس و همچنین دو جنس بودن معلمان آن‌ها، از جمله عواملی است که می‌تواند به نوبه‌ی خود در رفتارهای دانش‌آموزان در ابعاد مختلف تأثیرگذار باشد. بدیهی است در این مدارس نقش و اهمیت فعالیت‌های پرورشی می‌بایست مورد توجه و عنایت دو چندان قرار گیرد تا بتواند فضای مناسبی را برای پایداری و رشد ارزش‌های اسلامی و ملی در مدارس فراهم نماید که به تبع آن دانش‌آموزان هم بتوانند بدون هیچ‌گونه احساس دوگانگی فرایند رشد و توسعه‌ی علمی و معنوی خویش را دنبال نمایند.

تدوین برنامه‌ها و فعالیت‌های تربیتی نو و خلاقانه در مدارس خارج از کشور، عامل مناسبی است برای استحکام بخشی به شاکله‌ی ارزشی و ثبات عاطفی دانش‌آموزان. اجرای این برنامه‌ها و فعالیت‌ها اگر همراه با ایجاد تنوع و تقویت روحیه‌ی نشاط و شادابی دانش‌آموزان باشد در پیشبرد اهداف آموزشی و پرورشی می‌تواند بسیار مؤثر باشد و این امری است که با جدیت و نوآوری کارشناسان دفتر امور مدارس خارج از کشور در زمینه‌های تربیتی و آموزشی محقق خواهد شد.

خلاصه این‌که، مقتضیات آموزشی و پرورشی مدارس خارج از کشور با مدارس داخل کشور تا حد زیادی با یکدیگر متفاوت است. از این‌رو یکسان دیدن برنامه‌های آموزشی و

تربیتی داخل و خارج از سوی مسئولان امر، ناشی از کم توجهی یا غفلت آن‌ها از درک نیازهای عاطفی، اجتماعی و فرهنگی دانش‌آموزان می‌باشد. بی‌شک وجود نیروهای متعهد، متخصص و کارآمد می‌تواند خالهای موجود در این‌گونه مدارس را پر نماید. لذا انتظار می‌رود با برنامه‌ریزی‌های جدیدی که از سوی مدیران و مسئولان ذیربط تدوین می‌گردد افرادی متعهد، شایسته، با انگیزه و آگاه به مسائل تربیتی جهت تصدی مسئولیت‌های آموزشی و پرورشی مدارس خارج از کشور انتخاب گردند تا تربیت نونهالان و نوجوانان این مرز و بوم در خارج از کشور مورد غفلت و فراموشی قرار نگیرد.

از آموزش و پرورش به عنوان مهم‌ترین نهاد اجتماعی هر جامعه و اصلی‌ترین عامل سازندگی و تکامل بخش آن نام برده می‌شود. در این میان مدارس و دیگر عواملی که امور آموزشی و تربیتی افراد جامعه را برعهده دارند مجریان اصلی تعلیم و تربیت و ناشران فرهنگ ملی و مذهبی به نسل‌های بعدی می‌باشند.

در مدارس خارج از کشور، به دلیل وجود عناصر خاص فرهنگی، شرایط متفاوتی برای رشد و تربیت فرزندان کشورمان وجود دارد؛ چرا که محیط اجتماعی می‌تواند به عنوان هم عامل بازدارنده و هم عامل تسریع‌کننده‌ی رشد فردی و اجتماعی افراد مؤثر باشد. علاوه بر این، از آن‌جا که انسان موجودی اجتماعی است، هرگونه تغییر یا اصلاح رفتارها را عموماً از طریق حضور در اجتماع تجربه می‌کند. تأثیر اجتماع بر جنبه‌های مختلف شخصیت افراد در همه‌ی دوره‌های سنی یکسان

نیست، بلکه در دوره‌های کودکی و نوجوانی بیشترین میزان تأثیر جامعه بر شخصیت افراد و در بالاترین سطح می‌باشد.

بی‌شک دانش‌آموزان با قرار گرفتن در شرایط تازه اجتماعی و فرهنگی خارج کشور که دارای عناصر فرهنگی متفاوتی با فرهنگ ما می‌باشد، به کسب باورها و نگرش‌های نو یا حداقل تغییر در نگرش‌های قبلی خویش می‌پردازند. بین بافت فرهنگی - اجتماعی ایران و

کشورهای بیگانه تفاوت‌های اساسی مشاهده می‌شود، لذا این تفاوت‌ها می‌تواند در فضای ذهنی دانش‌آموزان تغییراتی را به وجود آورد. در این میان باورهای ارزشی خانواده‌ها هم می‌تواند تشدید یا تضعیف‌کننده‌ی این موضوع باشد. اگرچه بیان این موضوع به معنای تأثیرگذاری همه جانبه و تام محیط اجتماعی بر پیکره‌ی شخصیت دانش‌آموز نیست، لکن این فضا می‌تواند به منزله‌ی سنگ بنای احساس و تفکر دانش‌آموز در آینده‌ی او باشد. گاهی اوقات شکل‌گیری یک نگرش یا باور غلط می‌تواند بر انحراف مسیر زندگی دانش‌آموز تأثیر گذارد و یا وی را نسبت به باورهای ملی و میهنی و مذهبی جامعه‌ی خویش مردود سازد.

با توجه به آنچه گفته شد، در مدارس خارج از کشور جمهوری اسلامی

* مدیر اسبق مدارس ایرانی در ترکیه